

TÜRKİYE'DE YENİLENEBİLİR ENERJİ VE ENERJİ GÜVENLİĞİ

Arş. Gör. Ayşegül UÇKUN ÖZKAN

Karatay Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Enerji Yönetimi Bölümü
ayseguluckun@gmail.com

Dr. Öğretim Üyesi Sırrı UYANIK

Karatay Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Enerji Yönetimi Bölümü
sirri.uyanik@karatay.edu.tr

Enerji güvenliği, Enerji Üçlemesinin üç boyutundan birisidir- diğer iki boyut ise çevresel sürdürülebilirlik ve enerji adaleti ya da hakkaniyettir. Türkiye, enerji güvenliğinin sağlanması için yenilenebilir enerjinin kurulu kapasitesini artırmayı hedeflemektedir. Bu açıdan Türkiye'nin, yenilenebilir enerji potansiyelinden, özellikle de yüksek hidroelektrik, güneş ve rüzgar kapasitelerinden faydalanması gerektiği belirtilmektedir. Öte yandan, Türkiye için asıl zorluk, fosil yakıtlara ve (özellikle de doğal gaz tedarikinde) tek bir ülkeye (Rusya) olan yüksek oranda bağımlılık ve bunların enerji güvenliği açısından yarattığı risklerdir. Bunun yanı sıra, Türkiye -25 ülkeden oluşan- en fazla enerji tüketen ülke gruplamasında 1,198 puanla en az enerji güvenliğine sahip olan ülkelerden birisidir ve 1980'den 2016'ya daha da kötü hale gelmiştir. Türkiye'nin 2016 puanı 1980 puanına göre %31 fazla olması nedeniyle enerji güvenliği daha da riskli hale gelmiştir. Global Energy Institute'e göre Türkiye'nin enerji güvenliği konusundaki bu gerileyişi ilgili ülke gruplamasında en kötü performans olarak değerlendirilmektedir. Bu bulgular ışığında, bu çalışma, yenilenebilir enerji kaynaklarının potansiyeline özel vurgu yaparak, Türkiye'de enerji güvenliğini arttırmak için uygulanan tedbirler ve atılan adımlar girişimleri tespit etmeye ve eleştirel bir şekilde gözden geçirmeye çalışmaktadır. Çalışmanın önemli bir sonucu, yenilenebilir enerji gelişimi ve artan enerji güvenliği endeksi arasındaki bağlantının gözlenmiş olmasıdır. Ayrıca, Türkiye örneği özelinde yenilenebilir enerjinin enerji güvenliğini artırma potansiyeli ve vaadi olduğu da tespit edilen hususlar arasındadır.

Anahtar Kelimeler: Enerji Güvenliği, Enerji Güvenliği Risk Endeksi, Türkiye, Yenilenebilir Enerji Kaynakları

RENEWABLE ENERGY AND ENERGY SECURITY IN TURKEY

Energy security is one of the three dimensions of the Energy Trilemma – the other two dimensions being environmental sustainability and energy equity. Turkey aims to increase the installed capacity of renewable energy to help ensuring energy security. In this respect, Turkey can take advantage of its renewable energy potential, especially high hydropower, solar and wind capacities. On the other hand, the main challenge for Turkey is its high dependence on fossil fuels and over-reliance (of especially natural gas supplies) on one country which is Russia and this, in turn, creates energy security risks. Besides, Turkey is one of the least energy secure country in the large energy user group – that are composed of 25 countries – with the score of 1,198 and it was even getting worse from 1980 to 2016 because Turkey's 2016 score is 31% higher than its 1980 score, the worst performer of the large energy user group according to Global Energy Institute. In the light of these findings, this study attempts to identify and critically review the initiatives that are being implemented to improve energy security in Turkey with the special emphasis on the potential of renewable energy sources. One key result is that the link between renewable energy development and increased energy security index is well established. Additionally, with respect to the Turkish case it has also been determined that renewable energy has actually the potential and the promise to increase the energy security.

Key Words: Energy Security, Index of Energy Security Risk, Turkey, Renewable Energy Sources